Maltese Literature Group Inc.
Grupp Letteratura Maltija Ink.
Incorporation No. A8686H
Kull korrispondenza għandha tintbagħat lis-Segretarju f'dan l-indirizz:
MLG, 477 Royal Parade, Parkville, Victoria 3052

FOLJU T'AĦBARIJIET
Numru 237 :: FRAR, 2016

Editur: Paul Vella
paul.vella44@gmail.com

IL-LAQGĦA TAL-MEMBRI LI TMISS

Il-laqgħa li tmiss, bħas-soltu, se tkun l-aħħar Ġimgħa tax-xahar, jiġifieri nhar il-Ġimgħa, **26 ta' Frar, 2016,** fiċ-Ċentru Malti ta' Parkville, fis-7.30 pm. Il-membri kollha mistiedna li jġibu xi xogħol biex jinqara f'din il-lejla. Jekk jogħġobkom ippruvaw li tkunu hemm fil-ħin. Nixtiequ naraw aktar membri jattendu għal dawn il-laqgħat, għalhekk ħajru lill-membri tal-familja u lil ħbiebkom biex jiġu u jsiru membri tal-Grupp tagħna.

FL-GĦABEX — *Ġabra ta' Poeżiji (1906-2006) ta' Alfred Massa*

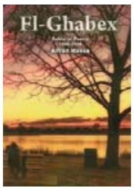

Il-ħabib tagħna, Alfred Massa, kiteb u qalli li għadu kemm ippubblika ġabra ta' poeżiji bl-isem FL-GĦABEX. Din l-aħħar waħda minn triloġija li tinkludi FJUR TAL-ĠEBEL (1994) u DIWI FIL-MAQDES (2000). Il-pubblikaturi huma Dom Communications Ltd. Ftit xhur oħra ser jippubblika wkoll ġabra ta' novelli bl-isem NISĠET IL-ĦAJJA. Pubblikazzjoni Horizons.

JIKTEB C. R. SANT MINN MALTA

Għażiż Paul, Grazzi tal-folju li dejjem tibgħat. Imma llum nixtieq ngħaddilek xi ħaġa jien; nispera li tkun ta' interess.
Dan ktieb ġdid, mhux letteratura bħal li soltu jkollok, imma storja ta' Malta fil qedem.
Forsi mhux daqs tant ta' interess bħas-soltu imma naf (għax ħafna minn sħabi ta' tfuliti, sittin sena ilu, qegħdin hemm) li l-ġenerazjoni ta' warajna li illum matura tixtieq tkun taf aktar x'kien pajjiż
l-antenati tagħha.
Il-ktieb, riċerka dwar it-tempji megalitiċi li fil-fatt huma kalendarji antiki, issibu hawn:
http://www.amazon.com/Calendars-Megalithic-Malta-Resolving-Functions/dp/1502726572/ref=sr_1_1?s=books&ie=UTF8&qid=1453039866&sr=1-1
Hemm ħaġa ta' interess jew kurzità li torbot lil Malta ma' l-Awstralja f'dan ir-rigward. Astronomu tal-gvern Awstraljan, George Dodwell, fl-1936 skopra xi ħaġa fuq id-dinja li ġrat fuq l-erbat elef sena ilu. Ma tantx hemmnuh fuq il-provi li kellu. Imma fl-inġinerija fil-ħadma ta' l-Imnajdra din qiegħda hemm ċar, bla ebda dubju. Il-waħda tispjega 'l-oħra.
Iktar informazzjoni issibha hawn:
https://www.facebook.com/pages/Two-Queens-and-the-Megalithic-Temples/430211163820361?ref=hl
Kumment ta' l-aħħar. L-antiki ta' qabilna ma kenux nies injoranti jaduraw il-ħxuna fil-mara, imma nies ta' intellett avvanzat ħafna. Nieqaf hawn. Grazzi u nselli għalikom ħafna.

SEJĦA — *Leħen il-Malti*

Il-Bord Editorjali ta' Leħen il-Malti qed jaċċetta kitbiet bil-Malti għall-ħarġa li jmiss (għadd 35). Il-pubbliku huwa mħeġġeġ jikkontribwixxi, speċjalment l-istudenti. Għal din il-ħarġa, il-Bord qed jaċċetta:

1. Poeżiji (massimu ta' 30 linja)
2. Novelli (2,500 kelma jew inqas)
3. Kitbiet akkademiċi ta' natura lingwistika, kritika jew kulturali, b'referenzi u biblijografija xierqa skont l-MLA (2,500 kelma jew inqas Ḣ biblijografija u kwotazzjonijiet esklużi)

Il-kontributuri jistgħu jibagħtu massimu ta' 3 kitbiet oriġinali, li jridu jaslu lil ghaqdatal-malti@gmail.com sad-29.01.16. Il-fajls sottomessi għandhom ikunu fil-format *.doc, filwaqt li sottomissjonijiet bil-posta jintbagħtu lil:
Bord Editorjali — Leħen il-Malti
Ave Maria, Triq il-Kbira, Ħaż-Żebbuġ, ŻBĠ1300
Il-kontributuri mitluba jinkludu d-dettalji u l-kuntatti tagħhom, u dikjarazzjoni li l-kitbiet mibgħuta qatt ma dehru qabel, lanqas fuq siti soċjali. Kitbiet bi psewdonimu mhux se jkunu aċċettati, imma kitbiet b'koawturi huma aċċettati.
Id-deċiżjonijiet meħuda mill-Bord ikunu finali, u l-Bord jirriserva d-dritt li jissuġġerixxi xi bidliet. Il-Bord jgħarraf lill-awturi bid-deċiżjoni tiegħu qabel il-pubblikazzjoni tar-rivista, imma mhux obbligat jibgħat kummenti lill-awturi dwar kitbiethom. Filwaqt li d-drittijiet tal-kitbiet magħżula jibqgħu tal-awturi, l-Għaqda żżomm id-dritt li terġa' tippubblika l-materjal mibgħut lilha. Sottomissjonijiet li ma jimxux ma' dawn il-kriterji jistgħu jiġu skwalifikati.
Il-membri tal-Bord Editorjali ma jistgħux jissottomettu. L-Editur Ġenerali ta' din il-ħarġa hija Dorianne Bonello, il-President tal-Għaqda. Il-membri tal-Bord Editorjali huma Dorianne Bartolo, Antoine Cassar, Maria Debono, Leanne Ellul, Claudia Gauci, Neal Sammut, Alvin Vassallo, u Olvin Vella. Il-Bord, f'isem l-Għaqda, jixtieq jirringrazzja lill-Bord preċedenti u lil dawk kollha li se jikkontribwixxu. Kull min jixtieq aktar dettalji jista' jikteb lill-Bord fuq l-istess indirizz elettroniku.

Il-Bord Editorjali ta' Leħen il-Malti — Għaqda tal-Malti - Università

CHARLES COLEIRO JIRĊIEVI L-MIDALJA GĦALL-QADI TAR-REPUBBLIKA

Fl-aħħar Folju ġibna ritratt tas-Sur Charles Coleiro flimkien mall-President ta' Malta, l-Eċċellenza tagħha Marie Louise Coleiro Preca, waqt iċ-ċeremonja meta rċieva l-Midalja għall-Qadi tar-Repubblika fit-13 ta' Diċembru tas-sena li għaddiet. Kif għidtilkom, minħabba li kont qed nistenna aktar dettalji dwar Charles Coleiro li wasluli ftit tard, isse se ngħaddihom f'din il-ħarġa.

Charles Coleiro twieled l-Isla u wara s-Seminarju t'Għawdex attenda kors ta' studju dwar il-kultura sponsorjat mill-UNESCO fl-Universita' Jagiellonia ta' Krakovja, il-Polonja.

Wara xi żmien jgħallem fl-iskejjel tal-Istat, ingħata kariga ta' Uffiċjal tal-Informazzjoni mal-Ministeru tat-Turiżmu fejn għen fil-promozzjoni tat-turiżmu kulturali u kellu f'idejh il-produzzjoni ta' serati ta' folklor f'diversi bliet tal-Ewropa għall-organizzaturi tal-vjaġġi. Bejn l-1981 u l-1983 ġie fi NSW jgħin lil Lino Vella bħala kontributur regulari tal-gazzetta The Maltese Herald u bħala Assistent Editur beda l-paġna kulturali. Kellu wkoll impjieg ta' darba fil-ġimgħa mar-Radju Etniku SBS bi programmi dwar l-identità Maltija u kien jieħu sehem ukoll fis-serata tal-Għana bħala preżentatur.

Coleiro hu l-fundatur u l-ewwel president tal-Moviment Qawmien Letterarju u organizza stħarriġ u kampanja nazzjonali biex l-Ilsien Malti jiġi mgħallem fl-iskejjel tal-Knisja. Fost ix-xogħlijiet letterarji ippubblika żewġ kotba ta' poeżija u ieħor dwar il-Festa Maltija. Kitba oħra ta' riċerka dwar il-folklor u poeżiji oħra dehru f'diversi antoloġiji f'Malta u barra, fosthom The Poet u Orizzonte Senza Fine. Jissemma wkoll għall-kitba u produzzjoni ta' programmi għat-televiżjoni u r-radju b'rabta mal-kultura u l-wirt tradizzjonali ta' pajjiżna - fuq quddiem għat-televiżjoni Wirt Artna li rebaħ il-premju prestiġjuż Europa Nostra u Bejn Għanja u Oħra fejn introduċa l-Għana fuq it-televiżjoni, u Kellimni bil-Malti għar-radju. Bħalissa qed jippreżenta s-sensiela Imrieżaq fuq Radju Malta Nazzjonali dwar idjomi, qwiel u siltiet mill-Istorja ta' Malta, programm li jinstema' kull nhar ta' Ħadd wara l-Aħbarijiet tal-10 a.m (ħin ta' Malta)

Charles Coleiro hu membru tal-Kumitat Festi Nazzjonali u dan l-aħħar kien il-mistieden biex jitkellem f'seminar mill-Ministeru tal-Ġustizzja, Kultura u Gvern Lokali, għall-għarfien mill-UNESCO bħala wirt dinji nazzjonali.

Dwar il-ħidma tiegħu fl-Awstralja huwa kien ta sehem ukoll fil-produzzjoni taċ-Ċentinarju mill-Emigrazzjoni tal-Maltin fl-Awstralja fl-1983. Is-serata saret fis-Sydney Opera House u kien tħabat biex ġab lil Johnny Catania mill-Kanada u Charles Clews minn Malta. Ħadu sehem ukoll il-Banda Our Lady Queen of Peace u ppreżenta Rolf Harris.

Messaġġ mill-ħabib tagħna, Enzo Gusman minn Malta...

Victoria
Department of Premier and Cabinet
OFFICE OF MULTICULTURAL AFFAIRS AND CITIZENSHIP

Proudly supported by the Office of Multicultural Affairs and Citizenship

BOV
BANK OF VALLETTA p.l.c.
Uffiċċju Rappreżentattiv:
16 Watt Street, Sunshine 3020
Telephone: 9311-3222

L-GĦAQDA POETI MALTIN — ERBGĦIN SENA (1975 - 2015)

Fl-10 ta' Diċembru 2015 l-Għaqda Poeti Maltin għalqet 40 sena mit-twaqqif tagħha. Dan l-Anniversarju l-Għaqda ċċelebratu b'antoloġija ta' poeżiji tal-membri: "Irdieden ta' Lwien", b'bolla ppersonalizzata u ttimbrata 10-12-2015, u b'ċelebrazzjoni u riċeviment li saru fis-sala tas-Soċjetà tal-Arti, il-Belt, fis-16 ta' Diċembru 2015.

Fetaħ is-Serata taċ-ċelebrazzjoni l-President tal-Għ.P.M., is-Sur Charles Magro, li qal li dawn kienu erbgħin sena ta' ħidma kontra l-kurrent. Kumitat wara ieħor ħadmu biex il-poeżija f'Malta tingħata l-istess pożizzjoni għolja li kellhom u għad għandhom il-proża u ġeneri letterarji oħrajn. Dan għamluh b'ħafna sagrifiċċji, anki finanzjarji. Ebda bieb li ħabbtet l-Għaqda għall-għajnuna ma nfetħilha. Iżda minkejja kollox, l-Għ.P.M. kisbet suċċessi kbar, kemm fix-xenarju letterarju Malti, kif ukoll barra.

Is-suċċessi tal-Għ.P.M. ġew elenkati mill-ewwel kelliem, li kellu jkun is-Sur Alfred Massa, President Onorarju tal-Għaqda. Iżda s-Sur Massa kien indispost, u t-taħdita tiegħu, li kienet bil-miktub, inqrat mis-Sur Omar Seguna, Viċi President tal-Għ.P.M. F'din it-taħdita ssemmew il-kuntatti li l-Għaqda kellha ma' assoċjazzjonijiet letterarji barranin. Issemmew l-10 edizzjonijiet tal-Premju Città di Valletta, li kien isir taħt il-Patroċinju tal-President ta' Malta, u f'wieħed mill-palazzi presidenzjali. Issemmew ukoll il-Membri Onorarji tal-imgħoddi u attwali, li kollha kienu kburin bir-rabta tagħhom mal-Għ.P.M.

It-tieni taħdita saret mis-Sur Peter Paul Chetcuti, li hu n-neputi tal-Fundatur u l-ewwel President tal-Għ.P.M. Is-Sur Chetcuti hu ammiratur u benefattur tal-Għ.P.M. Naturalment dan tkellem fuq zijuh, Mons. Dr Amante Buontempo, JUD., li kien jaf mill-qrib ħafna. Is-Sur Chetcuti semma l-imħabbiet ta' Mons Buontempo, fosthom u fuq nett il-Knisja (kien Saċerdot), il-familja u l-poeżija, li tatu ħafna sodisfazzjon. Kien ikiddu ftit il-fatt li kien iktar irrikonoxxut barra minn Malta milli f'Pajjiżna.

Waqt is-Serata saret ukoll it-tnedija tal-antoloġija kommemorattiva "Raddiena Ta' Lwien". Fuq din l-antoloġija tkellem il-Poeta, Kritiku letterarju u Għalliem, is-Sur Patrick Sammut. Hu faħħar il-livell għoli tal-poeżija tad-39 kontributur, membri tal-Għ.P.M., li ħadu sehem f'din l-antoloġija. Fl-analiżi tiegħu daħal ftit fil-fond, u semma d-diversi forom tal-poeżija, il-lessiku użat, il-metafora u d-diversi forom tat-taħdit użati fil-poeżiji ppreżentati. L-antoloġija għandha daħla mill-Prof. Oliver Friggieri, li għen ukoll fil-qari tal-provi. Fl-aħħar tas-serata kopji ta' din l-antoloġija tqassmu lil dawk li huma intitolati għalihom. Bejn l-interventi tal-kelliema kien hemm ukoll interventi mużikali mill-kantawtur u ħabib tal-Għ.P.M. Walter Micallef.

Is-serata ġiet fi tmiemha b'riċeviment fil-bitħa tas-Soċjetà tal-Arti.

RITRATT: (mix-xellug għal-lemin) Patrick Sammut, B.A., M.A. - Poeta, Kritiku Letterarju, Kittieb, Membru tal-Għ.P.M.; Omar Seguna, B.A. - Poeta, Editur Letterarju ta' "It-Torċa", Viċi President tal-Għ.P.M.; Charles Magro B.A., M.O.M. - Kittieb, Kritiku Letterarju, President tal-Għ.P.M.; Peter P. Chetcuti - neputi ta' Mons. Dr Amante Buontempo, JUD, Fundatur u l-Ewwel President tal-Għ.P.M.

Irċevejt email mingħand Charmaine Tanti, minn Malta, flimkien ma' xi poeżiji minn tagħha. Hawn waħda minnhom:

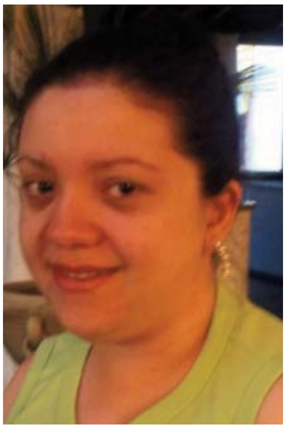

Lill-Kelb Tiegħi

Il-kelb tiegħi ħelu u smin,
Iferfer denbu kull ħin.
Jitla' miegħi, jitbissem,
Kelb fuq tiegħu u mġissem.

Prince, jiena l-kelb semmejtu
U min jaf kemm jien sqejtu
Ħalib frisk jew ilma ċar!
Nagħtih ikel mill-aħjar.

Fix-xitwa b'kutra ngħattih
Biex nilqagħlu sew mill-ksieħ.
Nittrattah bħal tarbija
U nħobbu mija mija.

X'gost hux trabbi annimal
Għax hu ferħ iġib fid-dar!
Bil-preżenza tiegħu biss
Taf li għandek ħabib fiss.

Charmaine Tanti, Malta